

СТАНОВИЩЕ

от

Доц.д-р Ваня Петрова Иванова

Член на научно жури, утвърдено със заповед № ЛС-177а/13.09.2012

На Ректора на Бургаския Свободен Университет,

Във връзка с конкурс за редовен доцент по професионално направление

3.8. Икономика(инвестиции в човешки капитал и икономически растеж) - към
ЦИУН на БСУ

В обявения за нуждите на БСУ конкурс за редовен доцент по професионално направление 3.8. Икономика(инвестиции в човешки капитал и икономически растеж), публикуван в Държавен вестник бр. 53 от 13.07.2012г. участва един кандидат – гл.ас.д-р Мария Иванова Нейчева, щатен преподавател в ЦИУН на БСУ.

Настоящото становище е разработено в съответствие с изискванията към кандидатите, определени в Закона за развитие на академичния състав в Република България(ЗРАСРБ) и правилника за неговото прилагане, както и въз основа на допълнителните изисквания на ЦИУН при прилагането на закона и Правилника на БСУ.

Въз основа на представените за оценка материали по конкурса считам, че гл.ас.д-р Мария Нейчева отговаря на изискванията по чл.56 от ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на БСУ.

Учебна дейност на гл.ас.Мария Нейчева

В конкурса кандидатът участва с един учебник по Микроикономика и две учебни помагала(в съавторство) по същата дисциплина, както и с 2 бр. електронни материали(интернет базирани) пособия за обучение. В много голяма степен те са предназначени и осигуряват преподаваните от нея дисциплини в ЦИУН на БСУ.

Гл.ас. Мария Нейчева е щатен преподавател в БСУ от 2003г. Изнася лекции по дисциплините Микроикономика и Икономика , преподавани в Университета и види

семинарни занятия. При изискуем минимум 1000 часа аудиторна заетост кандидатът има изпълнени 1899 часа, като за учебната 2011/2012г. са отработени 283 часа.

Намирам, че натрупания преподавателски опит е напълно достатъчен за придобиване на академичната длъжност доцент.

От представените от гл.ас. Мария Нейчева учебни материали се вижда, че тя удовлетворява формалните изисквания в раздел учебна дейност. Към това бих искала да добавя личните си впечатления от съвместната работа с колегата Нейчева. Това е изключително коректен, отзивчив и ангажиран в работата си преподавател. Работи добросъвестно и компетентно със студентите, а колегите ѝ винаги могат да разчитат на съдействие от нейна страна.

Научноизследователска и приложна дейност на гл.ас.Мария Нейчева

Гл.ас.д-р Мария Нейчева е представила списък с 25 публикации. От тях за рецензиране ще бъдат разглеждани само публикациите, издадени след придобиването на научна степен доктор през 2007г. Няма да бъдат рецензирани публикации П9, П10 и П20 от приложения списък на публикациите.

От рецензираните публикации има 1 монография, 3 студии(две от тях в чужди издания), 5 статии(1 в чуждо издание) и 8 доклада от участия в международни и национални конференции.

В зависимост от изследваната проблематика, представената в конкурса научна продукция може да се обособи в следните две направления:

1. Човешкият капитал като фактор за дългосрочен икономически растеж в теоретични и емпирични аспекти.

10 от общо 17-те публикации извън учебника и учебните помагала, свързани с преподаването на икономическата теория, са в тази тематична област. Това доказва висока степен на концентрация на научните интереси на кандидата в сфера, различна от проблематиката, свързана с докторската дисертация. Намирам, че това е позитивен сигнал за съществуващ сериозен научен потенциал в колегата Нейчева, който позволява по-нататъшно научно развитие.

2. Цикличност в икономическото развитие и политиките за стабилизация и растеж.

Като обем и качество представената научна продукция е напълно достатъчна и покрива препоръчаните критерии за присъждането на академичната длъжност “доцент”.

Гл.ас. Мария Нейчева участва общо в 8 проекта, от които 2 вътрешни, финансирани от БСУ, където тя е ръководител на проектите. Една част от участията в международни проекти са свързани с повишаване на собствената професионална квалификация на кандидата.

Общият брой на цитиранията, представени в справка № 14 е девет, като в 6 от тях позоваванията са на две от научните публикации на кандидата. Осем от тези цитирания са в научни издания в чужбина, което е добър атестат за авторитетността на направените от д-р Нейчева научни изследвания.

От научната продукция на гл.ас.д-р Мария Нейчева могат да се изведат следните няколко приноса:

Теоретични приноси:

1. Изведена е базова концепция за измерването на човешкия капитал, като се приема , че той се формира в средното и висше образование. Разработена е и приложена база от над 30 показатели, систематизирани в три групи, заедно със система от качествени показатели. Сред тях внимание заслужава чуждоезиковата квалификация и ролята на този показател при разглеждането на възможностите за икономически растеж в малки, отворени икономики. Тази проблематика все още много слабо присъства в научната литература, а значението ѝ расте в контекста на Стратегия Европа 2020 и развитието на икономика на иновациите./ П1, П3, П5, П8/.
2. Правенето на сравнителен анализ на количественото и качествено състояние на човешкия капитал в българската икономика и това в останалите страни членки на ЕС от ЦИЕ. Това е добра база за определяне и анализ на различията в темповете на икономически растеж в тези страни./ П1, П2, П16, П17/.
3. При моделирането на икономическия растеж в разработените модели акцентът се поставя върху ролята на човешкия капитал, като количеството човешки капитал се апроксимира с разходите за образование в публичния сектор, както и с дела на работната сила с поне средно образование. Това позволява да се направят важни и значими с оглед на потенциала на икономически растеж

изводи за дългосрочните перспективи пред българската икономика./ П1, П6, П19/.

Практико-приложни приноси:

Утвърждаване активното използване на съвременни методи на преподаването на икономическата теория, свързани с електронно и мултимедийно обучение и оценяване на знанията на студентите. Разработени са курсове за преподаване на микроикономика, базирани на платформата за електронно обучение Moodle в БСУ/П24, П25/.

След проучване на предоставените по конкурса публикации считам, че формулираните в Справката за приноси и научни постижения научни приноси в голяма степен се съдържат в представените материали. Те представят гл.ас. д-р Мария Нейчева като компетентен и надежден научен изследовател в областта на човешкия капитал и макроикономическите политики за икономически растеж.

С качеството на препоръка бих предложила в бъдеще вече доц.Нейчева да помисли за специализиран курс(вероятно в магистърските програми на ЦИУН) по проблемите на човешкия капитал.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Учебната дейност и представената за участие в конкурса научна продукция от гл.ас.д-р Мария Иванова Нейчева ми дават основания да считам, че са изпълнени всички изисквания на ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност “доцент” по професионално направление 3.8. Икономика.

Напълно убедено давам положително становище и препоръчвам на уважаемото научно жури да избере гл.ас. Мария Нейчева за доцент по обявения от БСУ конкурс.

София

24.11. 2012г.

Изготвил становището:

/доц.д-р Ваня Иванова/